

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

**Pomocná škola pro žáky s více vadami,
Praha 3, U Zásobní zahrady 8**

U Zásobní zahrady 8, 130 00 Praha 3

Identifikátor školy: 600 020 851

Zřizovatel: Školský úřad Praha 3

Školský úřad Praha 3, Ondříčkova 48, 130 00 Praha 3

Termín konání orientační inspekce: 11. - 13. prosince 2000

Čj.	015 396/00-5103
Signatura	oa3nu208

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Pomocná škola pro žáky s více vadami byla zřízena v roce 1997/98 při Integrovaném centru Zahrada (dále IC). Činnost školy a integračního centra jsou vzájemně propojeny a koordinovány v prostorách společně užívané budovy IC.

Škola sdružuje:

1. Pomocnou školu pro žáky s více vadami
2. Přípravný stupeň pomocné školy

Celková kapacita školy je 24 žáků.

V době konání orientační inspekce byla kapacita školy naplněna. Žáci jsou rozděleni do pěti tříd. Ze třech tříd pomocné školy je jedna specializována na žáky s diagnózou dětský autismus nebo s autistickými rysy, v jedné jsou zařazeni žáci vzdělávání podle individuálních plánů vycházejících z ověřovaného vzdělávacího programu rehabilitačních tříd a v jedné žáci nižšího stupně pomocné školy. Přípravný stupeň pomocné školy je realizován ve dvou třídách.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

ČŠI sledovala kvalitu vzdělávání v obou součástech školy.

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, schváleného MŠMT ČR, pod č.j. 24 035/97-22. V jedné třídě bylo ve školním roce 1999/2000 na základě pověření MŠMT ČR ověřováno vyučování podle vzdělávacího programu rehabilitačních tříd. V současné době jsou tito žáci vzdělávání podle individuálních plánů vycházejících z jejich specifických potřeb a navazujících na předchozí experimentální vzdělávání. Úpravu organizace výchovně-vzdělávacího procesu za účelem optimálního naplnění specifických potřeb postižených žáků a s ohledem na podmínky školy provedla ředitelka školy v souladu s Metodickým pokynem MŠMT ČR k postupu při úpravě vzdělávacího procesu škol a školských zařízení č.j. 18 276/98-20.

Pro každého žáka školy je vypracováván na školní rok v širokém týmu pedagogických a zdravotnických pracovníků a ve spolupráci s rodiči individuální plán. Plán vychází z vyhodnocení dosavadních výsledků a zahrnuje komplexní péči o žáka za spolupráce pedagogických pracovníků školy a pedagogických a zdravotnických pracovníků IC. Učitelé jsou podrobně seznámeni se specifickými potřebami jednotlivých žáků, jejich perspektivní i bezprostřední příprava na výuku je na vynikající úrovni.

Ze šesti učitelů (včetně ředitelky školy) splňují tři podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (dále OPZ) dle obecně závazných právních předpisů, jeden učitel si doplňuje OPZ na FTVS, dva podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňují. Nedostatky v oblasti OPZ neovlivňují negativně kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu. Na výuce se podílejí i speciální pedagogové IC.

Výchovně-vzdělávací proces probíhá z největší části v pěti malých třídách a v jednotlivých pokojích IC. Využívána je dále tělocvična, bazén s vířivkou, relaxační místnost a upravená zahrada. Vybavení pomůckami a podpůrnými materiály je na vynikající úrovni. Všechny učebny jsou vybaveny učebními pomůckami (Montessorri pomůcky, loutky, modely zvířat aj.) a speciálními pomůckami pro práci s těžce mentálně postiženými žáky (např. ručkový alternativní komunikátor). Část pomůcek a metodických materiálů si vytvářejí učitelé sami. Jsou to hlavně piktogramy, symboly, fotografie a pomůcky, které slouží k alternativní

komunikaci. Účelně je škola vybavena výpočetní technikou, modifikovanou pro potřeby postižených.

Všechny prostory jsou řešeny bezbariérově, učební prostředí je podnětné a estetické.

Prioritou ve vzdělávání je především snaha o co nejlepší možnost budoucí integrace postiženého jedince do společnosti. Část žáků se proto zúčastňuje pravidelně některých činností ve waldorfské mateřské škole nebo v základní škole V Zahrádkách v Praze 3. Pracovní vyučování probíhá částečně v Karlíně v keramické dílně. Jednou týdně jezdí žáci plavat, dvakrát týdně na hipoterapii, jednou týdně relaxují v Galerii „Cesta ke světlu“.

Výuka probíhá dle rozvrhu individuálním i skupinovým způsobem v učebnách školy. Učitel si žáky vyzvedává z jednotlivých pokojů, ve kterých pracuje především speciální pedagog IC a kde jsou vedle výchovně-vzdělávacího procesu zajišťovány jejich další specifické potřeby (přebalování, krmení, medikace, polohování atd). V době, kdy se žák přímo neúčastní výuky ve třídě, je též uskutečňována rehabilitace, arteterapie a další odborná zdravotní, pedagogická a psychologická péče.

V autistické třídě je realizován TEACCH program. Jeho podstatou je individuální hodnocení a individuální výchovně-vzdělávací přístup, strukturované prostředí a vizuální podpora.

Hlavním cílem ve vzdělávání žáků s těžkým kombinovaným postižením přijatých původně do rehabilitační třídy je rozvíjení motoriky, rozvíjení komunikačních schopností a řečových dovedností. Především jde o rozvoj a hledání alternativní komunikace a osvojování základů sebeobsluhy. Důraz je kladen též na sebeuvědomování a vyjadřování svých potřeb. Metody práce odpovídají metodám práce s multihandicapovanými. Jedná se o výuku komunikační techniky Piktogramy, využívání alternativní techniky Znak do řeči, Makaton. Vzdělávací aktivity jsou vhodně doplňovány speciálními stimulačními terapiemi, synergetickou reflexní terapií, logopedií (včetně orofaciální stimulace), léčebnou tělesnou výchovou, relaxací, canisterapií, arteterapií a aktivitami společně s rodiči.

Učitelé tvůrčím způsobem využívají vstupní i průběžné motivace. Žáky se daří stimulovat k zájmu o práci. Důsledně jsou respektovány individuální dispozice a je oceňována snaha a pokrok. Hodnocení je zaměřeno převážně pozitivně. Hodnocení a klasifikace probíhá formou širšího slovního hodnocení ve smyslu §11 odst. 8 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb.

Pravidla jednání a chování jsou v rámci jejich limitů žáky akceptována a respektována. Komunikace je založena na vzájemné důvěře a empatii. Vyučující systematicky navozují vývoj pozitivních vztahů, prostředí důvěry a spolupráce. Verbální i neverbální komunikace učitelů je na vynikající úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování je vynikající, podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metody jsou vynikající, motivace a hodnocení je vynikající, interakce a komunikace je vynikající. Celkově je úroveň výchovně-vzdělávacího procesu vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry ředitelky školy jsou stanoveny na základě analýzy specifických podmínek školy. Hlavním záměrem je pokračující těsné sepětí práce školy a integračního centra. V souvislosti s potřebou návazné péče pro absolventy pomocné školy předpokládá ředitelka zřízení praktické školy jednoleté. Tato forma studia by měla vznikat v návaznosti na již

vznikající chráněnou dílnu zřizovanou IC. V této dílně by měl být vybudován i vzorový byt, v němž by se absolventi a žáci učili dovednostem umožňujícím jim v budoucnu samostatnou či asistovanou existenci v podmínkách mimo stálou ústavní či rodinnou péči.

Plánování má reálné cíle a vychází z analýzy současného stavu. Materiální podmínky školy hodnotí ředitelka jako velmi dobré. Hlavní prioritou je pro ni nyní vzdělávání pedagogů a další zkvalitňování a zefektivňování pedagogické práce.

Na písemně zpracovanou koncepci navazují roční plány. Na plánování se podílí svými náměty a připomínkami většina pracovníků školy. Těsná spolupráce probíhá i s rodiči, kteří se účastní nejen na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů dětí, ale i na realizaci koncepčních záměrů školy a IC. Část rodičů je organizována v občanském sdružení „Sluneční zahrada“. Celé plánování je pojato jako ucelený systém plánů s vymezenými základními cíly v jednotlivých oblastech práce školy.

Učební plán je rozpracován v souladu s Metodickým pokynem MŠMT ČR k postupu při úpravě vzdělávacího procesu škol a školských zařízení č.j. 18 276/98-20. Úpravu ředitelka projednala s rodiči i s pedagogickým sborem. Funkční individuální plány jsou vypracovány pro všechny žáky.

Mimo výuku škola nabízí žákům a rodičům společné víkendy a výjezdy na letní tábory.

Plánování je na vynikající úrovni.

Organizování

Kompetence pracovníků školy jsou vymezeny školním řádem a stručným výčtem v pracovní smlouvě. Ředitelka školy nejmenovala svou zástupkyni. V době nepřítomnosti ji zastupuje pověřená učitelka. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Povinná dokumentace školy je vedena. Dílčí obsahové i formální nedostatky byly zjištěny ve vyplňování třídních knih a třídních výkazů.

Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se schází jedenkrát měsíčně. Při vytváření a vyhodnocení individuálních plánů se scházejí týmy složené z pedagogů speciální školy, speciálních pedagogů IC, psychologa, rehabilitačního pracovníka, arteterapeuta, zdravotního a sociálního pracovníka.

Informační systém školy je operativní a účinný. Vedením je využíváno především osobního styku, který je v podmínkách školy každodenní.

Osobní data žáků a další důvěrné informace jsou zajištěny proti zneužití.

Organizace vyučování je v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Spolupráce s rodiči je na vynikající úrovni. Učitelé se s nimi setkávají každý den ráno, když rodiče děti přivázejí. Společně s rodinami žáků probíhají rodičovské víkendy, o prázdninách letní tábor. Tyto aktivity napomáhají k dobrým a přátelským vztahům mezi školou a rodinou.

Na veřejnosti se škola prezentuje průběžně v tisku, v rozhlase i v televizi, pořádá prodejní výstavy prací žáků, kulturní pořady a další akce. Spolupracuje s našimi i zahraničními školami a institucemi zabývajícími se dětmi s handicapem. (DUHA, Středisko pro děti a mládež s kombinovaným postižením, Paprsek - Dětské centrum, Rodičovská asociace ADAPEI, IMET Thouars „Papillon blanche“ Francie, Staat - seminarium Gedved, Dánsko, Straubinger Werkstätten Sankt Josef, Německo a další).

Dále se škola zapojila do evropských projektů Sokrates a Comenius.

Výroční zpráva je zpracována v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Rozhodnutí vydávaná ředitelkou jsou jednoznačná, konkrétní a adresná. Připomínky a podněty pracovníků jsou systematicky využívány. Jednou týdně probíhají porady IC, kterých se ředitelka školy účastní. Podněty a připomínky získané při těsné spolupráci s jednotlivými pracovníky i vedením IC využívá při organizaci práce školy.

Organizování je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Styl řízení ředitelky školy je demokratický, kooperativní. Operativní řízení navazuje na kontrolu průběhu výchovně-vzdělávacího procesu, je pružné a účinné. Podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy zaměstnanců jsou koncepčně vytvářeny a stylem řízení podporovány. Zaměstnanci jich ve velké míře využívají.

Důraz je kladen v souladu s prioritami stanovenými v koncepci školy na další vzdělávání pedagogů. Škola soustavně využívá nabídky IPPV Čakovice a dalších institucí, organizuje a podporuje výjezdy a stáže pedagogů v zahraničních zařízeních podobného typu. V uplynulém roce absolvovali všichni učitelé vzdělávání v oblastech alternativní a augmentativní komunikace, Makaton, integrace zdravotně postižených, vzdělávání pro logopedické pracovníky, organizace a metody práce v pomocné škole a orofaciální stimulace. Individuálně se účastnili vyučující dalších vzdělávacích akcí (psychomotorické hry, rodinná terapie, psychoterapeutický výcvik, aplikace pedagogiky M. Montessori, vzdělávání dětí s autismem atd). Uskutečnil se společný výjezd pracovníků školy do Dánska na sociálně pedagogickou vysokou školu Staat - seminarium Gedved pečující o děti a dospělé s těžkým kombinovaným postižením.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je vytvořen a je funkční. Kriteria hodnocení jsou pracovníkům známa. Důraz je kladen především na tvůrčí pedagogickou práci a schopnost týmové spolupráce.

Vedení a motivování pracovníků je vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka provádí hospitační činnost dvakrát do roka u každého učitele. Z těchto hospitací jsou vedeny standardizované záznamy, postihující všechny základní složky výchovně-vzdělávacího procesu. Ředitelka průběžně sleduje vyučovací proces každý den. Kontrolní činnost neodhalila v této oblasti žádné zásadní nedostatky. Na základě plánu kontrol probíhají kontroly pedagogické dokumentace. ČŠI zjistila drobné formální nedostatky v pedagogické dokumentaci nezjištěné kontrolní činností ředitelky. Výsledky hospitací i dalších kontrol jsou projednávány s jednotlivými pracovníky.

Kontrolní mechanismy jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Plánování, vedení a motivování je vynikající. Organizování a kontrolní mechanismy jsou velmi dobré. Celkově je kvalita řízení velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol a předškolních zařízení ze dne 9.8.2000, vydané MŠMT ČR pod č.j. 25 013/2000-21
- třídní knihy
- třídní výkazy
- evidence žáků školy
- školní řád
- rozvrh hodin
- záznamy z pedagogických rad
- osobní dokumentace žáků s postižením
- kniha úrazů
- personální dokumentace
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000
- dokument o úpravě vzdělávacího procesu žáků Pomocné školy při integračním centru, U Zásobní zahrady 8, 130 00 Praha 3
- plán činnosti pro školní rok 2000/2001
- koncepce rozvoje speciální školy

ZÁVĚR

Materiální podmínky školy jsou velmi dobré. Pozitivem je kromě vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou především těsná spolupráce s IC Zahrada a z toho vyplývající možnost využití zázemí a fondu této organizace. Dílčím nedostatkem je prostorová omezenost části tříd. Tři učitelé z celkových šesti nesplňují z hlediska obecně závazných právních předpisů podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Plánování výuky je vynikající, podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metody jsou vynikající, motivace a hodnocení je vynikající, interakce a komunikace je vynikající. Celkově je úroveň výchovně-vzdělávacího procesu vynikající.

Plánování, vedení a motivování je vynikající. Organizování a Kontrolní mechanismy jsou velmi dobré. Celkově je kvalita řízení velmi dobrá.

Škola je ve sledovaných oblastech vzhledem ke kvalitě vzdělávání a kvalitě řízení celkově hodnocena jako vynikající.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním osnovám využívány efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr.Karel Kaprálek

.....

V Praze dne 20. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2.ledna 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Marcela Janírková

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát hlavního města Prahy, Odbor školství, Novodvorská 1010 Praha 4 , 140 00	12.ledna 2001	015 024/01-5103
Zřizovatel	-	-
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly podány
